

	СИЛАБУС дисципліни	
	Підприємництво	
	Ступінь вищої освіти: БАКАЛАВР	
	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	
	Спеціальність: 075 Маркетинг	
	Освітньо-професійна програма: Маркетинг	
	Консультації: Очні консультації: понеділок: 14-00, ауд. 408. Онлайн-консультації: у viber групі курсу кожного дня з 14 -00 до 18-00	
	Рік навчання: I; Семестр: 2	
Кількість кредитів: 4	Мова викладання: українська	

Керівник курсу:

кандидат економічних наук, доцент Т.І. Сабецька
Контактна інформація: sab-tet@ukr.net 80663031224

Опис дисципліни

Мета викладання дисципліни «Підприємництво» полягає у формуванні в студентів системи теоретичних знань і практичних навиків з філософії підприємництва, розуміння логіки та організації підприємницької діяльності, типології підприємництва, технології створення власної справи, ролі партнерських зв'язків і взаємодій та їх визначального впливу на розвиток суб'єктів підприємницької діяльності, ресурсного забезпечення, оцінки та аналізу результативності підприємницької діяльності, соціальної відповідальності бізнесу та ділової етики.

У результаті засвоєння дисципліни у студентів мають бути сформовані такі компетентності:

- Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької та торговельної діяльності.
- Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких і торговельних структур.
- Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких та торговельних структур.
- Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур.
- Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва та торгівлі з урахуванням ризиків.

Після вивчення дисципліни «Підприємництво» фахівець з маркетингу зможе:

- Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.
- Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.
- Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері підприємництва і торгівлі, необхідні для подальшого використання на практиці.
- Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.
- Застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій та торговельній діяльності.
- Вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.
- Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких і торговельних структур з урахуванням ризиків.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Теоретичні засади підприємництва	Розуміння природи підприємництва як напряму провадження господарської діяльності в умовах трансформації економічних систем. Опанувати знаннями теоретичних засад організації підприємницької діяльності, її цілі, принципи, функції в умовах інноваційної економіки та посилення цифровізації економічних процесів. Засвоїти методики розрахунку інноваційної спроможності країни та суб'єкта господарювання; законодавчо-нормативні акти, які регулюють підприємницьку діяльність. Опанувати Концепцію сталого розвитку, засвоїти її функції і завдання, переваги щодо організації підприємництва на засадах циклової економіки та принципів соціальної відповідальності бізнесу.	Тести, дискусія, аналітичні оцінки, модерація
2 / 2	Види підприємництва	Набути знань і навичок в сфері застосування класифікаційних методів при вивченні видів підприємництва на ринку товарів, цінних паперів і робочої сили. Опанувати методики оцінювання виробничого, торговельного, біржового підприємництва.	Тести, опитування
4 / 4	Організація підприємницької діяльності	Опанувати знаннями у сфері організації підприємницької діяльності в частинах організаційно-правових форм підприємництва, типології підприємницьких структур за різними класифікаційними ознаками (суб'єкти господарювання, суб'єкти підприємництва). Набути навичок класифікувати суб'єкти господарювання в групах мікро-, середнього та великого підприємництва). Знати Господарський та Цивільний Кодекси України в частині організації підприємницької діяльності. Набути практичних компетенцій в сфері відкриття та реєстрації підприємницької діяльності в т.ч. в Дія Сіті. Уміти підготувати засновницькі документи та здійснити реєстраційні процедури при заснуванні власної справи.	Тести, кейси
4 / 4	Управління підприємницькою діяльністю	Засвоїти теоретико-методичні основи управління підприємницькою діяльністю в частині застосування принципів і методів, функцій, обґрунтування вибору організаційної структури управління (в т.ч. функціональних підрозділів, зокрема маркетингового). Засвоїти процеси планування підприємницької діяльності, вміти розробляти оперативні, тактичні та стратегічні плани. Розуміти сутність бізнес-планування у започаткуванні нового бізнесу та для реалізації інвестиційних цілей. Набути практичних компетенцій для підготовки бізнес-плану, його обґрунтування і презентації інвесторам. Освоїти методичні підходи для розрахунку показників бізнес-плану за розділами (план виробництва, маркетингу, фінансовий). Засвоїти функціональні області маркетингової діяльності в підприємстві.	Тести

4 / 4	Управління персоналом та оплата праці в підприємницькій діяльності	Опанувати знаннями в сфері формування персоналу, складання штатного розпису. Знати категорії персоналу, його склад та структуру. Засвоїти методичні підходи в оцінюванні ефективності використання персоналу. Знати методику розрахунку показників продуктивності праці, нормування, розрахунок норм праці. Набути практичних навиків організації оплати праці, тарифної і безтарифної систем, методику розрахунку заробітної плати за різними системами. Опанувати системою мотивації праці. Знати державне регулювання оплати праці.	Тести, задачі, опитування
4 / 4	Управління матеріальними ресурсами в підприємницькій діяльності	Набути теоретико-методичних знань в частині формування та ефективного використання матеріальних ресурсів, їх видів та матеріально-речового складу. Розуміти сутність основних та оборотних засобів, зношення та перенесення ними вартості. Знати класифікацію основних та оборотних засобів. Вміти нараховувати амортизацію різними методами. Освоїти методичні підходи при розрахунку показників ефективності використання основних та оборотних засобів.	Тести, задачі
2 / 2	Управління нематеріальними ресурсами та інтелектуальною власністю в підприємницькій діяльності	Опанувати знаннями в частині нематеріальних ресурсів: поняття, складу та ролі у забезпеченні ефективності підприємництва. Засвоїти поняття інтелектуальної власності, об'єктів і суб'єктів прав інтелектуальної власності, її розуміння як товару та нематеріального активу. Набути знання щодо об'єктів інтелектуальної власності їх правового захисту. Опанувати методики оцінювання вартості торгових марок. Засвоїти особливості формування та використання інтелектуальної власності при здійсненні маркетингової діяльності.	Тести, задачі
2 / 2	Управління фінансовими ресурсами та інвестиції в підприємницькій діяльності	Розуміти сутність фінансових ресурсів, їх видів, складу та джерел забезпечення. Набути знання щодо суті, складу, видів інвестицій (реальні та фінансові), необхідності інноваційно-інвестиційної діяльності у розвитку підприємницьких структур. Засвоїти методики розрахунку показників ефективності інвестиційних проектів: чиста приведена вартість (NPV), індекс прибутковості (PI), період окупності (PBP), точка беззбитковості (BEP).	Тести, задачі
2 / 2	Управління якістю продукції та її забезпечення в підприємстві	Опанувати теоретичними знаннями в частині забезпечення якості продукції, основ стандартизації та сертифікації. Засвоїти типи стандартів (міжнародні, національні, приватні). Ознайомитися із професійними організаціями в галузі управління якістю та можливостями імплементації систем управління якістю та безпечністю продукції НАССР. Набути знань щодо імплементації міжнародних систем управління якістю і безпечністю продукції в зв'язку з передбачуваним вступом України в ЄС	Тести, задачі
2 / 2	Управління витратами та ціноутворення в підприємницькій діяльності	Опанувати знаннями в сфері управління витратами в підприємницькій діяльності. Розуміти сутність економічних та бухгалтерських витрат. Набути знань щодо економічної природи поточних та операційних витрат, маркетингових витрат. Набути практичних навиків укладання калькуляції та кошторисів витрат. Вивчити підходи до ціноутворення. Опанувати методикою формування і розрахунку оптових та роздрібних цін. Вивчити маркетингові підходи в ціноутворенні.	Тести, задачі

2 / 2	Управління ефективністю підприємницької діяльності	Засвоїти теоретичні підходи в оцінюванні результативності та ефективності підприємницької діяльності (в т.ч. в сфері маркетингової діяльності). Набути практичних компетенцій в методичних підходах до розрахунку: 1) показників результативності підприємницької діяльності (дохід від реалізації продукції (товарів, послуг); чистий від реалізації продукції (товарів, послуг); прибуток; чистий прибуток); 2) в оцінюванні впливу маркетингової діяльності на результативні показники. Знати економічну сутність та методичні підходи до розрахунку прибутку (валовий, чистий), рентабельності (виробництва, продаж, продукції).	Тести, задачі
2 / 2	Соціальна відповідальність бізнесу	Знати Концепцію соціальної відповідальності бізнесу, її принципи та напрями реалізації. Розуміти її роль для формування іміджу суб'єкта підприємницької діяльності.	Тести, дискусії

Рекомендовані джерела інформації

1. Апопій В.В., Серета С.А., Шутівська Н.О. Основи підприємництва : навч. посібник. Львів : Новий світ-2000, 2021. 324 с.
2. Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О. та ін. Основи підприємництва : підручник / під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.
3. Богдан Н. М., Писаревський І. М., Погасій С. О. Управління якістю туристських послуг : підручник. [за заг. ред. І. М. Писаревського]. Харків. нац. ун- т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 340 с.
4. Гой І.В., Смелянська Т.Т. Підприємництво : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 368 с.
5. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
6. Гербер М. Працювати на себе. Як не прогоріти в малому бізнесі / пер. з англ. І. Гнатковська. Київ : Наш формат, 2019. 232 с.
7. Дмитрієв І.А., Левченко Я.С., Шевченко І.Ю. Економіка і бізнес : навч. посібник. Харків : ФОП Бровін О.В., 2018. 316 с.
8. Економіка і бізнес : підручник / за ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника, д.е.н., проф. О.І. Карінцевої. Суми : Університетська книга, 2021. 316 с.
9. Економіка підприємництва : підручник / за ред. Л.В. Фролової. Одеса : Бондаренко М.О., 2020. 708 с.
10. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
11. Карпюк Г.І. Основи підприємництва : навч. посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. Київ, 2021. 108 с.
12. Ковальська Л., Кривов'язюк І. Підприємництво і торгівля : навч. посіб. Київ : Кондор, 2018. 620 с.
13. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посібник / І.А. Дмитрієв, І.М. Кирчата, О.М. Шершенюк. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
14. Кушнір Р. Б-бізнес. Покрокова інструкція створення системного, ефективного і прописаного бізнесу в Україні. Київ : Коло, 2019. 432 с.
15. Михалюк Н.І. Планування діяльності підприємств : навч. посібник. Львів : Новий світ-2000, 2021. 620 с.

16. Основи економічної грамотності та підприємництва: навч. посібник / Алексеева С.В., Базиль Л.О., Байдулін В.Б., Гриценко І.А., Єршова Л.М., Закатнов Д.О., Орлов В.Ф., Сохацька Г.В. Житомир : Полісся, 2021. 248 с.
17. Офіційний сайт Державної регуляторної служби України URL: <http://www.drs.gov.ua>
18. Педько А. Основи підприємництва і бізнес культури : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 168 с.
19. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за заг. ред. І.М. Сотник, Л.М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572с.
20. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
21. Приходько Д.О. Основи біржової діяльності : підручник. Харків : ФОП Бровін О.В., 2021. 280 с.
22. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Питання збору даних для моніторингу реалізації цілей сталого розвитку» від 21 серпня 2019 р. № 686-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/686-2019-%D1%80#Text>
23. Салухіна Н. Г., Язвінська О. М. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг : підручник. Вид. 2-е доп. і перероб. К. : Центр учбової літератури, 2019. 426 с.

Політика оцінювання

• **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

• **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

• **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Середнє арифметичне від отриманих оцінок під час практичних занять 1-7 по темах 1-5 не рідше одного разу на 2 практичні заняття	Контрольна робота (теми 1-5)	Середнє арифметичне від отриманих оцінок під час практичних занять 8-15 по темах 6-12 не рідше одного разу на 2 практичні заняття	Контрольна робота (теми 6-12)	Оцінка за виконання проекту (у підсумку 100 балів)	Оцінка за виконання реферату (у підсумку 100 балів)	1. Відповідь на два запитання, кожне з яких = 20 балів, у підсумку = 40 балів. 2. Практичне завдання (2 задачі по 30 балів, у підсумку = 60 балів)

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За націон. шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)